

ПРОГРАМА
боротьби з онкологічними захворюваннями
на 2017 -2021 роки

м. Чернігів

2017 рік
ЗМІСТ
Назва розділу

1. Паспорт обласної Програми боротьби з онкологічними захворюваннями на період 2017-2021 роки.	1
2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма.	2-3
3. Мета Програми.	3
4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми.	3
5. Фінансове забезпечення Програми.	3
6. Основні завдання і заходи Програми. Очікувані результати.	3-4
7. Координація та контроль за ходом виконання Програми.	5
8. Додатки до Програми:	6
1. Ресурсне забезпечення обласної Програми боротьби з онкологічними захворюваннями на період 2017-2021 роки.	
2. Напрямки діяльності та основні заходи обласної Програми боротьби з онкологічними захворюваннями на 2017-2021 роки.	

I. ПАСПОРТ
обласної Програми боротьби з онкологічними захворюваннями
на 2017-2021 роки

1.	Ініціатор розроблення Програми	Обласна державна адміністрація
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	
3.	Розробник Програми	Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації
4.	Співрозробники програми.	Управління освіти і науки облдержадміністрації. Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ОДА.
5.	Відповідальний виконавець Програми.	Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації
6.	Учасники Програми.	Управління охорони здоров'я ОДА,
Управління освіти і науки ОДА,
Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ОДА,
міськвиконкоми, райдержадміністрації
7.	Термін реалізації Програми.	2017-2021 роки
8.	Загальний орієнтовний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього: у тому числі:	85900,0 тис.грн.
	кошти обласного бюджету,	85900,0 тис.грн.
	з них	
	- кошти загального фонду	81300,0 тис.грн.
	- кошти спеціального фонду	4600,0 тис.грн.

II. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Злоякісні новоутворення є одними з найбільш небезпечних для здоров'я людини, серед причин смертності та інвалідизації населення вони займають друге місце після серцево-судинних захворювань. Рівень первинної інвалідності серед дорослого населення області від злоякісних новоутворень 11,0 на 10 тис. населення, а серед працездатного населення - 12,2 на 10 тис. населення. Щороку в області виявляється понад 4 тисячі захворювань на злоякісні новоутворення, а помирає від них більше 2-х тисяч хворих, з них біля 30% особи працездатного віку. Останні 5 років показник захворюваності населення області стабільно високий : у 2011 році -370,3 на 100 тис. населення, (Україна – 348,8); 2012р.-375,1 (Україна -357,6); 2013р. – 379,0 (Україна – 360,3); 2014р. – 378,6 (Україна – 313,5); 2015р. – 369,2 (Україна – 313,6). У 2014 – 2015 роках, показники по Україні розраховувались без АР Крим, Донецької і Луганської областей.

В структурі захворювань у чоловіків перші 5 місць посідають злоякісні пухлини легенів, передміхурової залози, шлунка, шкіри, прямої кишки і ободової кишки. У жінок – молочної залози, шкіри, тіла матки, ободової кишки, шлунка. Всього в області перебуває на обліку біля 28 тисяч онкологічних хворих, у т.ч. 135 дітей до 17 років.

Показник смертності від злоякісних новоутворень також зростає і значно перевищує середні показники по Україні: 2011р. – 187,0 на 100тис.населення (Україна -180,4); 2012р. – 196,3 (Україна -154,8); 2013р. – 190,4 (Україна – 180,4); 2014р. – 192,3 (Україна – 161,8); 2015р. – 192,1 (Україна – 158,1).

Таким чином, злоякісні новоутворення спричиняють значне навантаження на охорону здоров'я області, викликаючи значну інвалідизацію серед працездатного населення та високий рівень смертності, що свідчить про надзвичайну гостроту проблеми, необхідність включення в систему протиракової боротьби не лише лікувально-профілактичних закладів, але й установ та закладів усіх галузей економіки, освіти і науки, засобів масової інформації. Відомо, що чим раніше виявляється онкологічне захворювання, тим більш сприятливий прогноз як в плані лікування, так і життя. На жаль, щороку з числа вперше захворівших захворювання у 30% хворих виявляється в занедбаному стані. По окремим візуальним локалізаціям показник занедбаності значно вищий, так по раку шийки матки він сягає 50%, по раку молочної залози вище 30%.

Використання та впровадження скринінгових програм у доклінічній діагностиці злоякісних новоутворень дасть можливість виявляти ранні стадії онкозахворювань, які можна лікувати менш травматичними методами, особливо по раку візуальних локалізацій, у т.ч. шийки матки і молочної залози.

Недостатнє забезпечення обласного онкологічного диспансеру сучасною діагностичною і лікувальною апаратурою (ендоскопічною, гаматерапевтичною) не дає змоги забезпечувати лікування онкохворих на високотехнологічному рівні, впроваджувати малоінвазивні методики лікування раку. В умовах дефіциту бюджетного фінансування погіршується забезпечення онкологічних хворих

хіміотерапевтичним лікуванням, без якого неможливе одужання хворого. У зв'язку з цим у 2-3 рази скорочується тривалість життя онкологічного хворого, зростає кількість хворих, які стають інвалідами.

Заходи Програми боротьби з онкологічними захворюваннями потребують цільових фінансових зусиль, активних і скоординованих дій закладів охорони здоров'я, освіти і науки, засобів масової інформації, спрямованих на забезпечення належних можливостей для діагностики і лікування онкологічних хворих.

Тенденції до зростання захворюваності та смертності від злоякісних новоутворень, залежність онкопатології від наслідків аварії на ЧАЕС свідчать про надзвичайну гостроту проблеми.

III. Мета Програми

Метою даної Програми є підвищення ефективності заходів з профілактики, раннього виявлення онкопатології, покращення рівня надання медичної допомоги хворим на злоякісні новоутворення, зниження інвалідизації онкологічних хворих, рівня смертності від раку, створення умов для продовження та поліпшення якості життя онкологічних хворих.

IV. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми.

Оптимальною моделлю реалізації обласної Програми боротьби з онкологічними захворюваннями є необхідність продовження заходів протиракової боротьби, які були реалізовані у попередній обласній Програмі, не тільки закладами охорони здоров'я, а й установами освіти і науки, засобів масової інформації.

Програму розроблено на період до 2021 року, вона є довгостроковою, орієнтовне ресурсне забезпечення Програми наведено у додатку 1.

V. Фінансове забезпечення Програми.

Фінансове забезпечення заходів Програми здійснюватиметься в межах видатків, передбачених на охорону здоров'я в обласному бюджеті, а також за рахунок інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Обсяг фінансування Програми визначається щороку, виходячи з конкретних завдань та можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді. Ресурс забезпечення Програми може корегуватися у разі виникнення не передбачуваних факторів, що вплинули на своєчасність виконання окремих заходів та проведення відповідних видатків.

VI. Основні завдання Програми. Очікувані результати.

Для досягнення визначеної цією Програмою мети необхідно забезпечити:

- проведення ефективних профілактичних оглядів населення;

- покращання диспансерного спостереження хворих на передракові захворювання;
- залучення засобів масової інформації, навчальних закладів та громадських організацій до більш широкого інформування населення з питань профілактики, раннього виявлення та ефективного лікування онкологічних захворювань;
- запровадження випуску програм з профілактики та раннього виявлення онкологічних захворювань на обласних, регіональних каналах телебачення і радіомовлення та тематичних публікацій у періодичних друкованих виданнях;
- використання скринінгових програм в ЛПЗ області з метою раннього виявлення передпухлинних і злоякісних новоутворень;
- забезпечення закладів охорони здоров'я необхідним діагностичним обладнанням для діагностики онкологічної патології;
- поетапне забезпечення обласного онкологічного диспансеру необхідною сучасною радіологічною та ендоскопічною апаратурою;
- удосконалення системи психологічної підтримки онкохворих та членів їх сімей, зокрема шляхом залучення волонтерів до цієї роботи;
- підвищення рівня підготовки з онкології лікарів та середніх медичних працівників загальнолікувальної мережі;
- продовження роботи з покращання паліативного лікування онкологічних хворих в термінальній стадії;
- удосконалення надання протибольової терапії онкохворим шляхом створення в поліклінічних закладах кабінетів протибольової терапії та проведення її вдома;
- сприяння розвитку міжнародного співробітництва з пріоритетних аспектів протиракової роботи, розширення співпраці в галузі онкології з міжнародними онкологічними центрами;
- участь лікарів онкологів в міжнародних науково-практичних конференціях, програмах обміну спеціалістами та їх стажування.
- щорічний моніторинг рівня захворюваності населення на злоякісні новоутворення;

Очікувані результати

Виконання Програми дасть змогу:

- зміцнити матеріально-технічну базу обласного онкологічного диспансеру;

- підвищити рівень поінформованості населення з питань профілактики і ранньої діагностики злоякісних новоутворень;
- покращити рівень ранньої діагностики злоякісних новоутворень а саме:
- підвищити рівень виявлення злоякісних новоутворень окремих локалізацій в I-II стадіях захворювання (молочна залоза, шийка матки та інші візуальні локалізації) на 5%;
- підвищити рівень виявлення злоякісних новоутворень при профілактичних оглядах на 5%;
- покращити якість спеціалізованої онкологічної допомоги населенню;
- знизити показник смертності населення від онкозахворювань на 3%;

VII. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Функції з координації Програми покладаються на Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації.

Про хід реалізації Програми Управління охорони здоров'я щорічно у I кварталі року, наступного за звітним, звітує перед обласною радою.

Контроль за виконанням заходів Програми покладається на обласну державну адміністрацію та комісію обласної ради з питань охорони здоров'я, соціального захисту населення та у справах учасників АТО.

**Начальник Управління
охорони здоров'я обласної
державної адміністрації**

П.П.Гармаш